

Bibelns mest lästa bok (del 6)

Livets Källas häftesserie

Nr. 61 Volym 14 Februari 2015

Skriv till vår adress i Sverige om du vill ha fler exemplar av detta eller tidigare häften:

Livets Källa, c/o BTHB, Hemmestorps Eke 32, SE-275 63 Blentarp

Andra häften i denna serie:

<i>Att leva tillsammans med Gud</i>	<i>Guds nåd (del 2)</i>
<i>Bergspredikan (del 1)</i>	<i>Guds profetior</i>
<i>Bergspredikan (del 2)</i>	<i>Guds välsignelser</i>
<i>Bergspredikan (del 3)</i>	<i>Herren är min herde</i>
<i>Bergspredikan (del 4)</i>	<i>Hur kom Bibeln till? (del 1)</i>
<i>Bergspredikan (del 5)</i>	<i>Hur kom Bibeln till? (del 2)</i>
<i>Bibeln, GT i sammandrag</i>	<i>Jesu liknelser</i>
<i>Bibeln, en inledning till NT</i>	<i>Jesu personlighet</i>
<i>Bibelns historia 1</i>	<i>Jesus kommer tillbaka</i>
<i>Bibelns historia 2</i>	<i>Jobs bok</i>
<i>Bibelns mest lästa bok</i>	<i>Kristendomens fallgropar</i>
<i>Bibelns mest lästa bok (del 2)</i>	<i>Kvinnor i Bibeln</i>
<i>Bibelns mest lästa bok (del 3)</i>	<i>Ord om glädje</i>
<i>Bibelns mest lästa bok (del 4)</i>	<i>Ord om hopp</i>
<i>Bibelns mest lästa bok (del 5)</i>	<i>Ord om tålmod</i>
<i>Den okände Jesus (del 1)</i>	<i>Svårförståeliga skriftställen (1)</i>
<i>Den okände Jesus (del 2)</i>	<i>Svårförståeliga skriftställen (2)</i>
<i>Det kristna hoppet</i>	<i>Svårförståeliga skriftställen (3)</i>
<i>Edens lustgård</i>	<i>Svårförståeliga skriftställen (4)</i>
<i>Församlingsbrevet (del 1)</i>	<i>Vad är det som styr ditt liv?</i>
<i>Församlingsbrevet (del 2)</i>	<i>Vad är en människa?</i>
<i>Församlingsbrevet (del 3)</i>	<i>Vad är Guds kärlek? (del 1)</i>
<i>Goda råd i dåliga tider</i>	<i>Vad är Guds kärlek? (del 2)</i>
<i>Gud och bön</i>	<i>Vad händer efter döden?</i>
<i>Gud och förlåtelse</i>	<i>Var fanns Gud den 22 juli 2011?</i>
<i>Gud och lidande</i>	<i>Varför?</i>
<i>Guds fred</i>	<i>Visdomsord till en ung man</i>
<i>Guds löften</i>	<i>Vägen till ett lyckligt äktenskap</i>
<i>Guds namn i Bibeln</i>	<i>Är Gud död?</i>
<i>Guds nåd (del 1)</i>	<i>Är Bibeln relevant för vår tid?</i>

Copyright© 2015

Guds Världsvida Kyrka i Skandinavien

Skriftställena i *Livets Källas* häftesserie är huvudsakligen hämtade ur Svenska Folkbibeln Gamla Testamentet copyright © Stiftelsen Svenska Folkbibeln, Stockholm och Svenska Folkbibeln Nya Testamentet copyright © 1996, 1998, Stiftelsen Biblicum Ljungby och Stiftelsen Svenska Folkbibeln

Eftersom det var tillredelse-
dag och judarna inte ville
att kropparna skulle hänga
kvar på korset över sabbaten
– det var nämligen en stor
sabbatsdag – bad de Pilatus
att de korsfästas ben skulle
krossas och kropparna föras
bort. Soldaterna kom därför
och krossade benen på dem
som var korsfästa tillsammans
med honom, först på den ena
och sedan på den andre. När
de därefter kom till Jesus och
såg att han redan var död,
krossade de inte hans ben,
men en av soldaterna stack
upp hans sida med sitt spjut,
och genast kom det ut blod och
vatten.

Johannesevangeliet 19:31–34

DETTA HÄFTE HANDLAR OM Jesu korsfästelse och död. Vi har samlat ihop informationen från de fyra evangelierna för att få den mest fullständiga beskrivningen av det som skedde denna dramatiska dag.

Jesu död, en milstolpe i mänsklighetens historia, markerar slutet på det Gamla förbundet, där Gud betraktat sig som gift med Israel. Gud kallar sig Israels man i Gamla testamentet (Jeremia 31:32 och Jesaja 54:5).

Ett äktenskapsförbund avslutas när en av parterna dör, detsamma gäller för Gud och Israels förhållande under det Gamla förbundet. Deras äktenskapsförbund upphörde vid Jesu död då det nya instiftades. Det nya äktenskapsförbundet började inte som många tror vid Jesu födelse utan vid hans död.

Vi kommer att se på en rad märkvärdiga företeelser i samband med Jesu död. Allt ägde rum för att understryka vikten av denna betydelsefulla händelse.

Mycket nöje! □

Häftesserien *Livets Källa* har som mål att göra evangeliet tydligt och relevant för vår tid. Den läses av kristna från olika trossamfund. Vår önskan är att hjälpa var och en att förstå sig själv och sitt förhållande till Gud, oavsett vilken kyrka man tillhör.

- 1 Johannesevangeliet 19:31–34
- 3–7 Vägen till Golgata
- 8–11 Jesus på korset
- 12 Tre dagar och tre nätter?
- 14–15 Jesaja 53:2–5, 7–9, 11–12
- 16–20 Jesus dör

Omslagsbilden: *Jesuiterna sålde det historiska St. Cuthbertevangeliet, antagligen den äldsta intakta bok som är producerad i Europa, till British Library för 9 miljoner pund (drygt 100 miljoner kr). British Library beskriver boken som: "Ett vackert verk med en ursprunglig röd skinnbindning i gott tillstånd". Biblioteket säger vidare: "Detta är det enda återstående högstatusmanuskript från denna avgörande period i brittisk historia som behållit sitt ursprungliga utseende, både invändigt och utvändigt".*

Vägen till Golgota

Solen hade redan varit uppe i flera timmar när soldaterna avslutade sina förberedelser och gick för att hämta de två andra fångarna som skulle korsfästas. De kallas ofta för "rövarna" men i Markusevangeliet 15:7 kallas de tillsammans med Barabbas för upprorsmän som begått mord under ett upplopp. Jesus skulle få störst möjliga degraderande död: korsfästelse – och det tillsammans med brottslingar.

SOLDATERNA TOG AV JESUS DEN purpurröda mantel de tidigare klätt honom i och ersatte den med hans egna kläder. Trots enorm smärta från piskningen stod Jesus upprätt. Hans kläder genomdränktes snart av hans blod. Han var utmattad av misshandeln och hade dessutom inte fått någon sömn på över ett dygn. Soldaterna gjorde honom färdig att gå till Golgota (hebreiska: Huvudskalleplatsen) som låg alldeles utanför staden. Ursprunget till detta namn är okänt. En del menar att åsryggen

liknar en skalle. En judisk legend talar om att Adams skalle skulle vara begravd där.

På romerskt vis skulle brottslingarna bära sitt eget kors till avrättningsplatsen. Det grekiska ordet som är översatt till det svenska "kors" är "stavros". Det kunde användas om ett kors men också om en stav eller påle. Om det var en påle spikades man fast med händerna lyfta ovanför huvudet och nere vid i fötterna.

Jesus måste ha fallit ihop när soldaterna lyfte på honom korset. De reste honom upp och

så började den smärtsamma vandringen genom Jerusalems gator som var till trängsel fyllda av människor. De stod samman och kunde bara inte tro på det som tilldragit sig under natten. Jesus, som hade botat så många av dem och talat till dem på tempelplatsen, skulle korsfästas. Vad hade hänt? Varför skulle han korsfästas? Frågorna var många. Lukas skriver att kvinnor grät när de såg Jesus gå förbi, han stannade till och sa till dem: "Jerusalems döttrar, gråt inte över mig, utan gråt över er själva och era barn" (Luk 23:27–31). Bara 35 år senare dog många av dem av hunger eller i händerna på soldater då judarna reste sig i uppror mot Rom år 67–70. Jerusalem totalförstördes av romarna och templet återuppbyggdes aldrig efter det.

Den som skulle bli korsfäst leddes genom gatorna för att skrämma folk och till varning. Soldaten som ledde processionen bar ett plakat som klargjorde vad Jesus anklagades för. Där stod – Jesus, judarnas konung – på hebreiska, latin och grekiska.

Och detta är vad han anklagades för: Uppror mot Romarriket!

När översteprästerna fick kännedom om plakatet kontaktade de Pilatus och bad honom ändra ordalydelsen till att Jesus påstod att han var judarnas konung (Joh. 19:21). Men nu var Pilatus trött på deras ständiga krav och vägrade.

Jesus släpades sig fram genom gatorna men föll till slut ihop. Han kunde inte bära korset längre hur soldaterna än slog honom. På väg in i staden från Cyrene

Pilatus hade skrivit en text som han satte på korset. Plakatet var skrivet på hebreiska, latin och grekiska: Jesus, judarnas konung.

stod en tillfällig besökare som hette Simon och såg misstroget på det förfärliga som höll på att ske (Luk 23:26). Honom tvingade soldaterna att bära Jesu kors.

Vilken ära att få bära Jesu kors! Men vad hände med honom sedan? Det vet vi inte, men eftersom både han och hans söner nämns vid namn (Mark 15:21) tyder detta på att han senare var känd av församlingen i Jerusalem. Att Jesus behövde hjälp visar att han var människa. Det var viktigt för Johannes att markera detta vilket vi kan se flera gånger även senare i hans skildring. I slutet av det första århundradet, då Johannes skrev ner evangeliet, började en villolära sprida ut sig. Den menade att Jesus inte var människa, att han bara såg ut som en. Eftersom Gud var så helig att han aldrig skulle kunna ta på sig materia mindre värt än ande måste Jesus vara en "fantom" ett

spöke/inbillningsfoster. Detta måste Johannes ta starkt avstånd från.

Jesus orkade inte bära sitt kors själv, och det gör inte heller vi. Han behövde Guds hjälp, och även vi behöver varje dag Guds hjälp med att bära vårt kors. Utan Guds hjälp klarar vi inte det uppdrag han gett oss, att vara hans avbild och representant. Det är inte vår styrka eller godhet som gör oss i stånd att fullgöra detta uppdrag – vi är helt beroende av hans hjälp och den heliga Anden. Jesus hade tidigare framhållit att utan honom kan vi inget göra (Joh 15:5).

Klockan hade slagit nio på morgonen när Jesus och de två andra som hade gått genom gatorna kom fram till Golgata för att bli korsfästa. Korsfästelse var ursprungligen en persisk avrättningsmetod som romarna övertagit. Hade man romerskt

medborgarskap, som Paulus, blev man istället halshuggen, då detta ansågs som ett humanare straff. Korsfästelse var ett fruktansvärt sätt att dö på, en form av tortyr som kunde pågå i flera dagar. Romarna lät ofta den döda hänga kvar som varning. Men det tillät inte judarna. De korsfästa skulle tas ner innan solnedgången efter de hade blivit dödförklarade. En korsfäst spikades ofta till korset med kraftiga spikar genom handlederna och anklarna, vilket träffade stora partier med nerver och utlöste fruktansvärda smärtor. Du har säkert någon gång känt smärtan som uppstår när man slagit armbågen i dörrkarmen eller mot en kant av något slag. Tänk efter hur det skulle vara att få en spik rakt in i den nerven!

När Jesus och brottslingarna kommit fram till Golgata blev de avklädda. De erbjöds vin blandat med galla (Matt 27:34) men Jesus tackade nej till denna form av bedövning. De spikades fast på var sitt kors som därefter restes. Jesu kors stod mitt emellan de båda förbrytarna. Allt detta ägde rum alldeles utanför stadsportarna och många förbipasserande stannade upp för att se på. Några skakade på huvudet åt honom och hånade honom: "Du som bryter ner templet och bygger upp det på

tre dagar, hjälp dig själv, om du är Guds Son, och stig ner från korset!" Även överstepräster, de skrifflärda och de äldste hånade honom: "Andra har han hjälpt. Sig själv kan han inte hjälpa. Han är Israels konung. Han må nu stiga ner från korset, så ska vi tro på honom" (Matt 27:39–42). Vilken paradox – de skapade hånar Skaparen! Med beundransvärd sinnesnärvaro motstod Jesus frestelsen att stiga ner från korset och visa dem vem han var! Jesus kunde fått 12 legioner änglar till sin hjälp om han hade velat! Men han höll fast vid sitt uppdrag utan att falla för frestelsen att hävda sig inför dem.

Även de fyra soldaterna på vakt vid Jesu kors hånade honom. De delade upp hans kläder mellan sig som en slags bonus. Enligt William Barclay hade en jude vanligtvis fem klädesplagg, och eftersom det var fyra soldater där kastade de lott om det kanske mest värdefulla plagget. Detta är uppfyllelse av Psaltaren 22:19. Det finns två ganska intressanta saker att nämna om denna livklädnad. Den ena är att den var sydd utan sömmar, alltså vävd i ett enda stycke, uppifrån och ner (Joh. 19:23) och var därför dyrbar. Varför bar Jesus ett så dyrbart plagg? Han greps efter den sista måltiden med lärjungarna, då

Isop

Isop är en flerårig halvbuske vanligtvis ca 50 cm hög, som odlas för sina blå, vita eller rosa blommor. Plantan är en aromatisk men lätt bitter krydda som i små mängder kan användas i matlagningen. Den kommer ursprungligen från Medelhavsområdet.

det nya förbundet instiftades och Jesus var antagligen festklädd på grund av detta. Det andra är att livklädnaden var identisk med den som översteprästen bar! Här kan vi se att Jesus är vår Överstepräst (Heb 3:1)!

I konsten framställs Jesus ofta hängande på ett kors högt ovanför marken där åskådarna nästan måste ropa upp till honom, men... I verkligheten hängde den korsfäste mindre än en halvmeter över marken. Det förstår vi när vi läser att när Jesus, innan han dog, sa att han törstade så fäste soldaterna en svamp med dricka på en isopsstjälk (Joh. 19:29) Isopväxtens stjälk var inte särskilt lång. Bibelkommentarer hävdar att den var knappt en halvmeter. Det betyder att Jesus bara hängde lite högre än dem som stod runt honom och kunde därför utan svårighet tala med sin mor och Johannes, som stod där bredvid korset.

En jude skulle förknippa detta med Guds beskydd tusen år tidigare då dödsängeln passerade över dem, som med en knippa isop som målarpensel, strukit blodet från påskalammet på sina dörrkarmar (2 Mosebok 12:22). Påskalammet blod symboliserade Jesu blod. Israel räddades av lammets blod och vi blir frälsta genom Jesu blod! ☐

Jesus på korset

Några gånger under loppet av de timmar som Jesus led på korset talade han. Det första han sa gällde hans förhållande till sina medmänniskor: "Fader, förlåt dem, ty de vet inte vad de gör" (Luk 23:34). Jesus visste att judarna var förblindade och inte kunde förstå vem han var. De förväntade sig en stark politisk ledare, kungarnas Kung, en stark Messias. Inte en tjänare. Jesus förlät dem för vad de gjorde mot honom.

DET ANDRA HAN GJORDE VAR att visa sin mor omsorg. Han pratade med henne och aposteln Johannes som stod vid korset (Joh 19:26–27). Man kan tycka att Jesus är ohövlig i det att han kallar Maria för "kvinna" i Johannesevangeliet 19:26 men den grekiska tilltalsformen uppfattas mer som "kära kvinna". Samma uttryck ser vi i Johannesevangeliet 2:4. Jesus tänkte på sin mors välfärd till och med när han själv led. Han bad Johannes ta sig an henne (Joh 19:27). Varför bad han inte Petrus, lärjungeflockens

ledare, eller någon av hans egna bröder, att ta hand om Maria? Under påskhögtiden var Jesu syskon säkerligen i Jerusalem. De stod nog skräckslagna vid åsynen av sin bror, som alltid annars kunnat hantera varje situation, hjälplöst lidande på korset. Men av flera orsaker valde Jesus aposteln Johannes. Det ena var att Johannes trodde på honom, vilket Jesus bröder ännu inte gjorde (Joh 7:5). En annan orsak var att Johannes antagligen var släkt med Jesus. Flera bibelkommentarer jämför namnen på kvinnorna

som stod vid korset (Joh 19:25, Matt 27:56 och Mark 15:40). Det var Maria, Jesu mor, Maria från Magdala och Maria som var gift med Klopas. På ett ställe nämns en kvinna som syster till Jesu mor. Ett annat ställe nämner Salome och ett tredje nämner modern till Sebedeus söner, dvs. Johannes och Jakob. Flera bibelkommentarer menar att detta är en och samma kvinna. Om detta stämmer så var Jesus och Johannes kusiner och då var det kanske inte så konstigt att Jesus bad Johannes ta hand om sin moster. Johannes tog hand om Maria så länge hon levde. Det finns uppgifter om att både Johannes och Maria dog och begravdes i Efesos.

Så härnar en av de båda brottslingarna Jesus: "Är inte du Messias? Hjälp då dig själv och oss!" (Luk 23:39). Men den andre tillrättarvisar honom och säger

att de båda har förtjänat sitt straff men att Jesus är oskyldig. Han var den ende som tog Jesus i försvar. Det var alldeles för farligt för familjen eller lärjungarna att göra det. Det är intressant att båda brottslingarna visste vem Jesus var och att en av dem visste att han var oskyldig. Hur hade de fått veta detta? Det finns många legender om detta men vi vet det inte. Det är i alla fall klart att en av dem trodde på Jesus och hans budskap. Under de sista timmarna av hans liv blev han frälst. Han sa: "Jesus, tänk på mig när du kommer till ditt rike" (Luk 23:42). Han var villig att stå upp för sin tro på Jesus. Jesus svarade: "Amen säger jag dig idag skall du vara med mig i paradiset" (Luk 23:43). Precis som i liknelsen om dagarbetarna i Matteusevangeliet 20:1–16 säger Jesus att både den som bekräftar sin tro sent i livet

och den som har verkat för Jesus hela sitt liv är frälsta. Frälsning är ett personligt förhållande med Jesus Kristus och är oberoende av hur lång tid man har haft det. Men det bör vara ett nära och viktigt förhållande, där vi är villiga att stå upp för vår tro, om och när det krävs av oss. →

Jesus svar har emellertid feltolkats. Många upplever att skriftstället säger att Jesus och brottslingen skulle komma till paradiset senare samma dag. Men Jesus var i graven i tre dagar och tre nätter. Han själv kom inte till paradiset den dagen. Det är skiljetecknen som skapar förvirring i denna vers. I citatet här ovan har vi tagit bort skiljetecknet för Johannes använde det inte. Kolon och kommatecken har tillkommit mycket senare. Var man sätter skiljetecknet är helt avgörande för versens betydelse. Det är vanligt att sätta kolon mellan "dig" och "idag" och då blir betydelsen att brottslingen och Jesus kommer till paradiset samma dag. Om man istället sätter kolon efter "idag" blir meningen "Amen säger jag dig idag: du skall vara med mig i paradiset." Då blir betydelsen av vad Jesus säger att de kommer att var tillsammans i paradiset men inte när det blir. Då blir det inga problem med att förklara att Jesus var i graven i flera dagar.

Alldeles innan Jesus dör ropar han ut och undrar varför Gud Fadern har övergivit honom? Jesus har lovat att han aldrig ska överge oss, men Gud övergav Jesus de sista minuterna på korset. Varför? Det är först och främst ett infriande av profetian i Psaltarpsalmen 22:2.

Salme 22

"Min Gud, min Gud varför har du övergivit mig?"

(Matteusevangeliet 27:46)

"Min Gud, min Gud, varför har du övergivit mig? Jag brister ut och klagar, men min frälsning är fjärran.

*... hånad av människor,
föraktad av folket.*

*Alla som ser mig hånar mig,
de spärrar upp munnen, de skakar på huvudet: 'Anförtro dig åt HERREN! Han skall befria och rädda honom, han har ju honom kär.'*

*Som glupande och rytande
lejon spärrar de upp gapet
mot mig.*

*Jag är lik vatten som hålls
ut, alla mina leder har skilts
åt. Mitt hjärta är som vax, det
smälter i mitt inre.*

*Min kraft är uttorkad som en
lerskärva, min tunga fastnar
i gommen, du lägger mig i
dödens stoft.*

*Hundar omger mig, de ondas
hop omringar mig, mina
händer och fötter har de
genomborrat."*

Salme 22:2, 7-9, 14-17

Varför är detta så viktigt att det till och med fanns en profetia om det? Att Gud vände ryggen till Jesus lidande är väsentligt i detta sammanhang – det har med oss att göra. Gud kan inte umgås med synd. Synden är en barriär mellan oss och Gud. Om det verkligen var så att Jesus tog på sig våra synder så blev detta till en barriär mellan honom och Fadern. Fadern övergav Jesus de sista minuterna på korset därför att Jesus bar våra synder och det måste han göra ensam. Av kärlek till oss vände Fadern honom ryggen. Så högt älskar Gud oss!

Jesus visste att livet höll på att ebba ut. Han bad om något att dricka (Joh 19:28). Innan korsfästelsen tog sin början hade han tackat nej till det (Matt 27:34) då han vid den tidpunkten inte

ville ha något smärtdämpande. Han ville genomgå smärtan och lidandet utan bedövning. Men alldeles innan han dog ville han ha något att dricka. Kanske skrev Johannes ner detta för att visa på att Jesus verkligen var en människa som led på korset. Han var inte, som en del hade börjar hävda redan på Johannes tid, en människoliknande fantom.

När han hade druckit ropade han: "Det är fullbordat." Inte ett nödrop utan ett segerrop. Han hade utfört sitt uppdrag och uppfyllt alla profetior om honom i Gamla testamentet.

Sedan ropade Jesus med hög röst: "Fader, i dina händer överlämnar jag min ande." (Luk 23:46). Så böjde han sitt huvud och gav upp andan (Joh 19:30). □

"...de fäste en svamp med ättikvin runt en isopstjälk och förde den till hans mun. När Jesus hade fått det sura vinet sade han: 'Det är fullbordat.' Och han böjde ner huvudet och gav upp andan" (Joh 19:29–30).

Tre dagar och tre nätter?

När fariséerna uppfordrade Jesus att bevisa att han var Messias gav han dem bara ett tecken. Jonatecknet. Profeten Jona var i fiskens buk tre dagar och tre nätter, alltså tre dygn. Lika länge skulle Jesus vara i graven (Matt 12:39–40).

Traditionellt har detta förståtts som att Jesus korsfästes på fredag, dagen innan veckosabbaten, och uppstod på söndag. Och räknar man fredag, lördag, söndag kan man säga att Jesus var i graven tre dagar, trots att det bara var en del av fredagen och en del av söndagen. Men de tre nätterna då?

Det allra viktigaste är ju naturligtvis att Jesus faktiskt uppstod från de döda, men hur ska man då förklara det här dilemmat med tre nätter? Nyckeln till att lösa denna fråga är att ta reda på vilken "sabbat" det är frågan om. I Johannesevangeliet 19:31 står det att det var en "stor sabbat" en "särskilt viktig sabbat". Vad många inte vet är att det förutom veckosabbaten, lördagar, fanns sju särskilda årliga sabbater i den hebreiska kalendern. Dessa beskrivs i 3 Moseboken 23 och däribland är påskhögtiden och pingsten. Israel firade påsk 1500 år innan Jesus föddes.

Enligt Johannes blev Jesus begravd alldeles före solnedgången den 14:e nisan i den hebreiska kalendern. Detta var tillredelsedagen innan den första sabbaten i den årliga påskhögtiden, den dagen då man slaktade påskalammen. Denna storsabbat kallades "Första dagen på det osyrade brödets högtid" (3 Mosebok 23:46). Denna högtid var en del av påskfirandet och hade sitt ursprung i Israels uttåg ur Egypten. Tillredelsedagen kunde infalla på vilken veckodag som helst precis som vår första maj eller julafton. Under de år Jesus troligtvis blev korsfäst, alltså AD 29, 30 eller 31, inföll 14:e nisan inte på en fredag. De flesta anser att Jesus dog år 30 eller 31 och under de åren inföll 14:e nisan på en onsdag och då stämmer det att Jesus var i graven tre dagar och tre nätter om han uppstod söndag morgon.

Bibeln uppger inte specifik tidpunkt för Jesu uppståndelse. I alla evangelierna kan vi läsa att han redan var uppstånden när kvinnorna vid soluppgången på söndag morgon kom till graven. Vi vet inte precis tidpunkt för Jesu uppståndelse men med utgångspunkt i att Jesus skulle vara i graven tre dagar och tre nätter, och att han blev begravd alldeles innan solnedgången en onsdagskväll har vi en trolig tid.

Golgata – huvudskalleplatsen

Är detta Jesu grav?

Jesaja

53:2–5, 7–9, 11–12

"... Han hade varken skönhet eller majestät. När vi såg honom var hans utseende inte tilldragande.

Han var föraktad och övergiven av människor, en smärtornas man och förtrogen med lidande, lik en man som man skyler ansiktet för, så föraktad att vi räknade honom för intet.

Men det var våra sjukdomar han bar, våra smärtor tog han på sig, medan vi höll honom för att vara hemsökt, slagen av Gud och pinad.

Han var genomborrad för våra överträdelsers skull, slagen för våra missgärningars skull. Straffet var lagt på honom för att vi skulle få frid, och genom hans sår är vi helade.

Han blev misshandlad, men han ödmjukade sig och öppnade inte sin mun. Likt ett lamm som förs bort till att slaktas, lik ett får som är tyst inför dem som klipper det, så öppnade han inte sin mun.

Genom våld och dom blev han borttagen. Vem i hans släkte besinnar att när han rycktes bort från de levandes land, blev han plågad på grund av mitt folks överträdelse?

Bland de ogudaktiga fick han sin grav, men hos en rik var han i sin död, ty han hade ingen orätt gjort, och svek fanns inte i hans mun.

... Genom sin kunskap förklarar min rättfärdige tjänare de många rättfärdiga, och deras skulder är det Han som bär.

Därför skall jag ge honom de många som hans del, och de starka skall han få som byte, eftersom han utgav sitt liv i döden och blev räknad bland förbrytare, han som bar de många synd och trädde in i överträdarnas ställe.

Jesus dör

Jesus korsfästes vid 9-tiden, och mellan klockan 12 och 15 var det mörker över hela landet. Det kan inte ha varit en solförmörkelse som en del hävdar, eftersom det är fullmåne vid påskhögtiden. Det för istället tankarna till en av de tio plågor Gud sände över Egypten, då det under tre dagar låg mörker över hela landet. "Då räckte Mose upp handen mot himlen, och ett tjockt mörker kom över hela Egyptens land i tre dagar. Ingen såg den andra och ingen steg upp från sin plats på tre dagar" (2 Mosebok 10:22–23). Detta gjorde Gud för att egyptierna skulle förstå att det var den Allsmäktige Gud som straffade dem. Mitt på dagen, under tre timmar innan Jesus dör, ligger Jerusalem i mörker. Detta underliga mörker måste ha väckt bävan och skräck. Vad är det som händer? Kanske någon erinrade sig mörkret som föll över Egypten när farao vägrade att lyda Gud.

RUNT 15-TIDEN SKALLADE Jesus segerrop: "Det är fullbordat", och så dog han. Han hade segrat! Därpå skakades templet och Jerusalem av ett jordskalv. Soldaten som hade

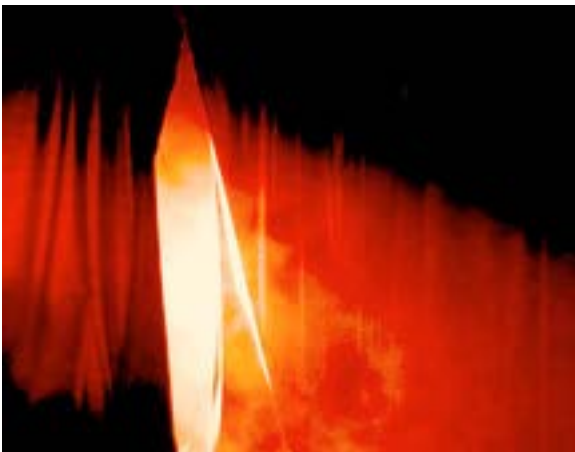
hand om korsfästelsen, och som några timmar tidigare hade hånat Jesus, föll nu på knä och bekände: "Den mannen var verkligen Guds son" (Mark 15:39). Böcker har skrivits om denne

soldat men vi vet ingenting om hans liv efter detta. Man kan nog tänka sig att denna upplevelse påverkade resten av hans liv.

När Jesus dog höll prästerna i templet på att slakta påskalammen för folket, vilket tog många timmar. Vi kanske kan föreställa oss vilket kaos som måste ha uppstått i tempelområdet över mörkret och jordskalvet som skrämde upp lammen. Prästerna förskräcktes över att förlåten rämnat uppifrån och ner vid Jesu död (Matt 27:51). Förlåten skilde de två rummen åt i templet, Det heligaste och Det allra heligaste. Det allra heligaste symboliserade Guds tron och endast översteprästen hade tillträde dit och det bara på försoningsdagen, en gång om året (Heb 9:7, 3 Mosebok 16:29–35 och 23:27). Men nu hade förlåten

rämnat! Prästerna sprang säkert in för att se om det var sant och de kunde se rakt in i det rum de inte hade lov att gå in i. Förlåten var vävd i så kraftig väv att inte ens två oxar som drog åt var sitt håll kunde riva sönder det. Men där hängde det alltså i två delar. Vi vet inte vad prästerna gjorde men antagligen försökte de sy ihop det igen för att dölja ingången till Det allra heligaste. Att förlåten rämnade just när Jesus dog är ingen slump, det är av stor symbolisk betydelse. Jesus öppnade vägen för oss alla till Fadern. Guds tron blev tillgänglig för alla, inte bara för översteprästerna en gång om året. Jesus är vår Överstepräst (Heb 9:11).

Medan prästerna förvirrade och nervösa försökte slutföra slakten av påskalammen kom

*Och se, då brast förlåten
i templet i två delar,
uppifrån och ända ner...*

Matt 27:51

en skrämmande rapport om att människor man visste var döda hade uppstått ur sina gravar och nu gick omkring på Jerusalems gator (Matt 27:52). Hur många det var vet man inte, bara att de uppstod till ett jordiskt, fysiskt liv. Återigen ett tecken på den oerhörda vikten av Jesu död. I Första Korintierbrevet 15:20 och Kolosserbrevet 1:18 står det att Jesus är den första som har uppstått till evigt liv – vilket innebär att dessa människor och Lasarus, som Jesus hade uppväckt veckan innan, levde ett jordiskt liv tills de dog igen. De vittnade inte bara om sin egen uppståndelse utan också om Jesu uppståndelse några dagar senare.

Dessa underliga händelser i anknytning till Jesu död – de tre timmarnas mörker mitt på dagen, jordskalvet, förlåten som brast och de döda människorna som uppstod till liv – måste ha väckt våldsam uppmärksamhet i Jerusalem. Kanske det kan vara en förklaring till att församlingen växte så snabbt den första tiden – på en dag döptes inte mindre än 3000 människor (Apg. 2:41). Men alla dessa egendomliga händelser tycks inte ha påverkat översteprästerna och de skriftlärda nämnvärt, vilket vi senare ska se på.

Enligt judisk lag fick en korsfäst inte hänga kvar över natten, till skillnad mot romarnas sätt att ibland låta kropparna hänga kvar i dagar som varning för folk.

Enligt talmud hade högsta rådet, Sanhedrin, som uppgift att ta hand om gravläggningen för korsfästa, men det är osäkert om det var så på Jesu tid. I varje fall gjorde Sanhedrin ingenting för att ta hand om vare sig Jesus eller de båda förbrytarna. Kanske var det för att det var påsk, och hade man rört vid en död var man oren i sju dagar och då kunde man inte vara med och fira påskhögtiden.

Men två av Sanhedrins medlemmar tog på sig uppgiften att gravlägga Jesus, och på samma gång stå för sitt lärjungaskap. Medan Jesus levde hade de fruktat andras åsikter men nu var de villiga att betala priset det kostar att vara Jesu lärjunge. Det var Josef från Arimatea en av de rikaste männen i Jerusalem och Nikodemus, han som en gång uppsökt Jesus om natten. De var väl medvetna om att detta skulle medföra stor försakelse. De skulle bli utkastade ur Sanhedrin, de skulle inte kunna delta i påskfirandet eftersom de var orena och skulle så förbli i sju dagar efter att ha vidrört ett lik. Deras framtid var mycket osäker. Vad

glada de måste ha blivit när Jesus stod upp från de döda tre dagar senare. Det finns en legend som berättar att Josef av Arimatea begav sig hela vägen till England med de goda nyheterna om Jesus.

Josef från Arimatea fick audiens hos Pilatus, och att han fick lov att komma inför landshövdingen visar vilken hög ställning Josef hade. Han bad att få ta ner Jesu döda kropp och gravlägga den (Joh 19:38). Pilatus var förvånad över att Jesus redan var död och begärde att få det bekräftat. Två soldater skickades iväg för att undersöka saken. De två förbrytarna levde fortfarande så soldaterna bröt benen på dem så att de inte skulle kunna hålla sig uppe. De dog kort därpå. När soldaterna kom till Jesus såg de att han redan var död. Men

enligt Johannes stack en av dem sitt spjut i sidan på Jesus och ut kom blod och vatten. Johannes var ögonvittne till detta (Joh 19:34–35). Han hade tydligen hållit sig i närheten av korset även sedan de flesta andra gått därifrån (Luk 23:48). Johannes betonar detta för att bevisa att Jesus var död och att han var av kött och blod. Inte en vålnad / fantom utan en människa. Det är intressant att tänka på att det symboliskt är genom dopet – vattnet – och genom Jesu blod vi får förlåtelse och en relation med honom.

Josef och Nikodemus tog ner Jesu blodiga misshandlade kropp från korset medan de som var kvar, däribland några kvinnor, såg på. De drog ur spikarna som hade fäst kroppen vid träet. Hans kropp var blodig och fortfarande varm. De bar varsamt

Josef av Arimatea fick tillstånd att ta ner Jesu kropp och gravlägga den.

och gråtande bort honom och tvättade hans blodiga lik. Vi kan säkert föreställa oss vilka tankar och känslor detta arbete utlöste. I enlighet med judisk tradition svepte de in Jesus i flera lager linne med olika örter mellan lagren. Enligt Johannes 19:39 hade Nikodemus med sig 100 pund (ca 50 kg) myrra och aloe – värdigt en kunglig begravning. Kungarnas Kung skulle gravläggas men han hade ingen gravplats. Därför lades han i en grav iordningställd för Josef själv, vilken uppfyllde en profetia i Jesaja 53:12 om att Jesus skulle begravas bland de rika.

Maria Magdalena och den Maria som antagligen var gift med Klopas såg hur Jesus gravlades i en trädgård alldeles bredvid Golgata. De stod ett stycke bort, gråtande, medan en stor sten rullades framför gravens öppning. De grät fortfarande efter det att Josef och Nikodemus avlägsnat sig.

Varken översteprästerna Kajfas eller Hannas, eller andra i högsta rådet ville ödmjuka sig och erkänna sin synd trots allt som hade hänt denna dag. Istället gick de nästa dag till Pilatus och begärde att vakter skulle ställas vid graven. Detta för att förhindra att lärjungarna stal kroppen och kunna hävda att

Jesus hade uppstått efter tre dagar som han hade sagt (Matt 27:64). Översteprästen och de andra måste ha varit desperata eftersom de uppsökte den romerske landshövdingen på en storsabbat. Pilatus biföll deras begäran och sände soldater för att hålla vakt och för att försegla graven.

En bibelkommentar hävdar att en judisk tradition bjuder att det ska läggas mer örter på den döde efter tre dagar. Detta kan i så fall förklara varför kvinnorna gick hem och förberedde mer örter att lägga på Jesus (Luk 23:56–24:1).

Världshistorien stod vid ett vägskäl. Skaparen hade iklätt sig materia och blivit människa. Men hans egna (judarna) tog inte emot honom (Joh 1:11). Han tog på sig våra synder och sjukdomar och han dog. På detta sätt tog Gud ansvar för att ha tillåtit Satans påverkan på mänskligheten som orsakat så mycket lidande i världen. Dessutom visar Gud med detta hur mycket han älskar oss. Så högt älskade Gud sitt skaparverk att han sände dem sin ende son och var och en som tror på honom ska få evigt liv (Joh 3:16).

Detta var inte slutet på Guds plan utan början. Nu skulle Guds nya förbund upprättas – ett nytt steg i Guds frälsningsplan. ◻

Livets Källa, c/o BTHB, Hemmestorps Eke 32,
SE-275 63 Blentarp, Sverige

Redaktionen:

Livets Kilde, Postboks 89 Holmlia, NO-1201 Oslo

Övriga adresser i Norden:

Danmark: *Livets Kilde Hæfteserie*,
P.O. Box 714, DK-4000 Roskilde

Finland: *Livets Kilde*, Box 603, FI-00101 Helsingfors

Sverige: *Livets Kilde*, c/o BTHB, Hemmestorps Eke 32,
SE-275 63 Blentarp (produktion)

Telefonkontakt:

Danmark: +45-22 67 70 96

Norge: +47-64 87 74 48

Sverige: +46-(0)8 657 9194

Stöd för utgivning av *Livets Källas* häftesserie:

Livets Källa är gratis. Vi har ungefär 1400 läsare vid det här laget och med frivilliga bidrag är det möjligt att ge ut häftena. Vi är djupt tacksamma för ert finansiella stöd. Arbetet med *Livets Källas* häften sker på frivillig basis, men tryckning och porto måste betalas. Om du vill bidra till utgivningen av våra häften kan du göra det på något av nedanstående konton:

Danmark: 1-245-7278

Finland: 800014-1952461

Norge: 7082 0512624

Sverige: 98 07 30-6

Författare av detta häftet: Carl Fredrik Aas
Norsk originaltitel: *Bibelens mest leste bok (6. del)*
Översättare: Renée Strand

För mer information, se vår hemsida

www.gvks.org

Guds Världsvida kyrka i Skandinavien

001BMLB6(s)/022015